

Plats och tid

Oskarshamnssalen, 2025-09-24 kl. 09:00 – 12:10, ajournering kl 10.05 – 10:15

Beslutande

Rolf Lindström (M), Ordförande
Anita Hultgren (S) 1:e vice ordförande
Andreas Englund (KD) 2:e vice ordförande
Maria Dahlberg Aldebert (S), ersättare för Kerstin Johnsson (S)
Jörgen Johansson (S), ersättare för Rickard Bäck (S)
Lars-Olof Jonsson (S, ersättare för Marie-Louise Örn-Lagerqvist (S)
Göte Pettersson (M), ersättare för Connéelia Lundin (M)
Pontus Welin (L)
Peter Bohman (SD)
Lena Fyhr (V)
Margareta Wolff (C)

Icke tjänstgörande ersättare

Chahanna Olsson (SD), Eva-Maria Strömquist (L), Veronika Guljas (V).

Övriga deltagare

Cecilia Wahlström, socialchef.
Åsa Strömberg, nämndsekreterare.
Ana Becovic, tf IFO-chef.
Michael Edlund, enhetschef IFO, §§ 70 – 71.
Catharina Högstedt, IFO-chef, §§ 70 – 77.
Hanna Ivarsson, sektionschef ÄO, §§ 70–86.
Admir Robovic, sektionschef ÄO, §§ 70–86.
Charlotte Kreutz Lundgren, områdeschef ÄO, §§ 70 – 86.
Ulrika Karlsson, verksamhetsutvecklare ÄO, §§ 70 – 86.
Petra Asp, Myndighetschef, §§ 70 – 86.

Paragrafer

§§ 70-87

Justeringens plats och tid

Protokollet justeras digitalt 2025-09-30.

Underskrifter

Rolf Lindström (M)
Ordförande

Lena Fyhr (V)
Justerare

Åsa Strömberg,
Nämndsekreterare

Anslag

Det justerade protokollet offentliggörs på kommunens digitala anslagstavla.

Beslutsinstans: Socialnämnden

Sammanträdesdatum: 2025-09-24

Anslaget sätts upp: 2025-10-02

Anslaget tas ned: 2025-10-24

Förvaringsplats för protokollet: Socialförvaltningen

Underskrift

Åsa Strömberg

Utdragsbestyrkande

Innehållsförteckning

§	Rubrik	Sida
§ 70	Kallelse och dagordning SN 2025-09-24	3
§ 71	Uppföljning ekonomiskt bistånd - tertialrapport maj - augusti 2025.	4
§ 72	Ej verkställda beslut IFO, perioden april-juni 2025	6
§ 73	Hysesavtal Blåbäret, Daglig verksamhet	7
§ 74	Riktlinjer för biståndsbedömning och utförande av beviljade insatser inom området för personer med funktionsnedsättning	9
§ 75	Ej verkställda beslut inom 3 månader	10
§ 76	Boende och utskrivningsklara dagar 2025	12
§ 77	Budgetuppföljning augusti, delårsbokslut	14
§ 78	Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans	17
§ 79	Konsekvensbeskrivning - Avveckling av varm matportion i ordinärt boende	19
§ 80	Konsekvensbeskrivning - Lagen om valfrihetssystem LOV	22
§ 81	Uppdrag - Utredda införandet av huschef	26
§ 82	Konsekvensbeskrivning - Digitala inköp i hemtjänst	28
§ 83	Budgetpaket 2026 och VP 2027-2029	32
§ 84	Delrapportering av fokusområde	35
§ 85	Socialnämndens remissvar avseende Regional utvecklingsstrategi	37
§ 86	Socialchefen informerar	38
§ 87	SEKRETESS - Nedläggning av faderskap	40

§ 70

Dnr

Kallelse och dagordning SN 2025-09-24

Socialnämndens beslut

1. Utskickad kallelse godkänns som dagordning för sammanträdet.

§ 71

Dnr SN 2025/000075-4

Uppföljning ekonomiskt bistånd - tertialrapport maj - augusti 2025.

Socialnämndens beslut

1. Rapporten läggs till handlingarna.

Ärendet

Arbetslösheten i Oskarshamn har ökat marginellt och låg på 5,8 % i juli 2025.

Arbetslösheten bland ungdomar, 18-24 år, uppgick till 7,3%.
Av totalt 750 arbetslösa personer är 98 ungdomar mellan 18 – 24 år.

Antalet hushåll i behov av ekonomiskt bistånd har ökat under årets 1:a och 2:a tertial och i genomsnitt erhåller 198 hushåll ekonomiskt bistånd varje månad. (188 hushåll 2024)

I genomsnitt uppbar 18 ungdomar, 18-25 år, och 82 barnfamiljer ekonomiskt bistånd varje månad.

Under innevarande års 1:a och 2:a tertial utbetalades ca 14 922 000:- vilket är en ökning med ca 1 664 000:- jämfört med 1:a tertialet 2024 (13 258 000:-).

Kostnaderna för ekonomiskt bistånd flykting uppgick till ca 989 000:- under perioden, vilket är en ökning med ca 380 000:- jämfört med 1:a och 2:a tertialet 2024 (610 000:-)

Kostnad för projekt Växling uppgår till 427 000:-.

Prognos helår 2025, verksamhet 57501 (ekonomiskt bistånd), ca 22 500 000:- (bruttokostnad), inklusive projekt växling.

Prognos helår 2025, verksamhet 60001 (ekonomiskt bistånd flykting), ca 1 500 000:- bruttokostnad).

Intäkterna beräknas uppgå till 1 500 000:-

Konsekvenser för barn och unga

Rapporten innebär inga konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott 2025-09-10, § 263, föreslår att rapporten läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Michael Edlund föredrar ärendet och svarar på frågor. Michael informerar även om det kommande projektet KRAFT som kommer att ha som målgrupp individer som haft ekonomiskt bistånd i mer än två år och hjälpa dessa extra mycket att komma ifrån ekonomiskt bistånd.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

Forts. § 71

Beslutsunderlag

Rapport Ekonomiskt bistånd tertial 1o2 2025

Powerpoint Ekonomiskt bistånd tertial 1o2 2025

Tjänsteutlåtande, 2025-09-04.

Protokollsutdrag, Socialnämndens arbetsutskott 2025-09-10, § 263.

§ 72

Dnr SN 2025/000068-4

Ej verkställda beslut IFO, perioden april-juni 2025

Socialnämndens beslut

1. Rapporten över ej verkställda beslut inom tre månader för perioden april-juni 2025, IFO, läggs till handlingarna.

Ärendet

Kommunen ska under fyra perioder 2025 rapportera till Inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) inte har verkställts inom tre månader efter beslut. Kommunen ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställts på nytt inom tre månader.

Inom IFO finns fyra ärenden att rapportera.

Två ärenden avser nyrapporteringar där det har varit svårt att hitta kontaktfamiljer som matchar barnens behov. I det ena ärendet har barnet autism och särskilda behov som ställer höga krav på blivande kontaktfamilj. I det andra ärendet är beslutet verkställt. I båda ärenden har det även beviljats insatser inom öppenvård, i form av familjebehandling.

Två ärenden avser återrapporteringar. Det ena avser insats i form av kontaktperson och det andra insats i form av kontaktfamilj. I det första ärendet har en kontaktperson beviljats via LSS. Därmed har behovet tillgodosetts och ärendet har avslutats hos IFO. I det andra ärendet har det varit svårt att hitta en lämplig kontaktfamilj utifrån specifika behov hos ungdomen. 2025-06-16 meddelade ungdomen att behovet av kontaktfamilj inte längre föreligger och återtog sin ansökan. Ärendet avslutades.

Konsekvenser för barn och unga

Barn och unga beviljas insatser utifrån specifika behov hos den enskilde. Dessa behov blir inte tillgodosedda på det sätt som är planerat, när beslut inte blir verkställda inom utsatt tid. Socialtjänsten fortsätter att söka efter utförare till insatserna.

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott föreslår 2025-09-10, § 264, att rapporten över ej verkställda beslut inom tre månader för perioden april-juni 2025, IFO, läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2025-09-04.

Protokollsutdrag, Socialnämndens arbetsutskott, 2025-09-10, § 264.

§ 73

Dnr SN 2025/000147-1

Hyresavtal Blåbäret, Daglig verksamhet

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningen får i uppdrag att teckna hyresavtal på tio år med P&S Scandinavia gällande lokaler för daglig verksamhet.
2. Kostnaden hanteras inom befintlig budgetram.

Ärendet

Under de senaste åren har det varit en stor ärendeökning inom daglig verksamhet och sysselsättning inom Oskarshamns kommun. De lokaler som idag nyttjas för verksamhet är trångbodda och det har medfört att beslut inte har kunnat verkställas. Förvaltningen har undersökt olika alternativa lösningar och frågan har även hanterats i den kommunövergripande lokalgruppen för att se om det finns kommunala lokaler som kan nyttjas. Några lämpliga alternativa lösningar har inte gått att finna, varför det är nödvändigt att hyra lokal av extern hyresvärd.

Förvaltningen har tagit del av och godkänt förslag till ritningar. Den årliga hyran kommer inte att överstiga 570 tkr om avtalet skrivs på tio år. Utöver det tillkommer en engångskostnad för traverser och liftar om ca 160 tkr. Årlig driftkostnad beräknas till ca 80 tkr och omfattar värme, vatten, fastighetsskatt och elförbrukning.

Enligt socialnämndens delegationsordning är det nämndsbeslut på hyreskontrakt avseende verksamheter och avtal undertecknas av socialchef med biträde av fastighetschef TK.

Konsekvenser för barn och unga

Unga vuxna påverkas positivt av förslag till beslut, då vissa i målgruppen annars riskerar att inte få beslut verkställda.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår 2025-09-18 att förvaltningen får i uppdrag att teckna hyresavtal på tio år med P&S Scandinavia gällande lokaler för daglig verksamhet, kostnaden hanteras inom befintlig budgetram.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström föredrar ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på socialförvaltningens förslag och finner att socialnämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande daterat 2025-09-15.

Forts.§ 73

Skickas till

För kännedom:

Områdeschef OF

För åtgärd:

Socialchef

Fastighetschef TK

§ 74

Dnr SN 2025/000084-1

Riktlinjer för biståndsbedömning och utförande av beviljade insatser inom området för personer med funktionsnedsättning

Socialnämndens beslut

1. Riktlinjen för kontaktperson enligt SoL antas.
2. Riktlinjen gäller från och med 2025-10-01

Ärendet

Riktlinje för kontaktperson enligt SoL har tidigare saknats.

Syftet med riktlinjer för biståndsbedömning är att utifrån enhetliga bedömningar ge likartad service och omvårdnad till alla som är i behov av insatser och ansöker om detta. Det individuella behovet är styrande, vilket innebär att den enskilde kan beviljas mer eller mindre insatser än vad riktlinjerna anger. Riktlinjerna ska ange tillämpningen för biståndsbedömning och vad som anses vara skälig levnadsnivå i Oskarshamns kommun.

Förvaltningen föreslår att riktlinjerna antas att gälla från och med den 1 oktober 2025.

Konsekvenser för barn och unga

Barn- och unga påverkas inte negativt av förslaget till beslut.

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott föreslår 2025-09-10, § 266, att riktlinjen för kontaktperson enligt SoL antas. Riktlinjen gäller från och med 2025-10-01.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2025-08-18.

Biståndsbedömning rev 2025.

Protokollsutdrag, socialnämndens arbetsutskott, 2025-09-10, § 266.

§ 75

Dnr SN 2025/000070-4

Ej verkställda beslut inom 3 månader

Socialnämndens beslut

1. Rapporten över ej verkställda beslut inom 3 månader period april-juni 2025 läggs till handlingarna.

Ärendet

Kommunen ska under fyra perioder 2025 rapportera till inspektionen för vård och omsorg (IVO) om beviljade insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL) och lagen om service till vissa funktionshindrade (LSS) inte har verkställts inom 3 månader efter beslut.

Kommunen ska på motsvarande sätt också rapportera om en insats har avbrutits och inte verkställs på nytt inom 3 månader.

Rapporten avser april – juni 2025.

Inom SoL är det 52 beslut som har rapporterats som ej verkställda inom 3 månader. 50 beslut avser särskilt boende, varav 27 är verkställda, 11 har tackat nej, 9 av dem är efter ny bedömning kvar i kön, 1 har återtagit sin ansökan om särskilt boende och 1 kunde inte flytta på grund av sjukdom och har sedan avlidit.

Den främsta anledningen till att individer har tackat nej till erbjudande om särskilt boende är att de erbjudits ett geografiskt område de inte önskat, se mer detaljerat i tabellen som har bifogats. 1 individer har fått erbjudande och tackat ja, men avvaktar inflyttning till september månad. 10 väntar på erbjudanden.

2 beslut avser korttidsboende som väntar på erbjudande.

Inom LSS är det 22 beslut som rapporterats som ej verkställda inom 3 månader. 4 beslut avser bostad med särskild service som ej är verkställda inom tre månader. 6 beslut avser kontaktperson, 1 beslut har verkställts, 2 beslut har varit verkställda under en kortare period och sedan avbrutits då 1 av dem har avslutat med individens önskan, 2 beslut har inte alls verkställts än, 1 besluts tid har löpt ut utan att verkställs inom 3 månader.

5 beslut avser daglig verksamhet.

1 är verkställd, 3 väntar på verkställighet och 1 är avslutad för att individen har flyttat ut från kommunen.

7 beslut avser korttidsvistelse. 1 är verkställt, 1 har varit verkställt under en kortare period och sedan avbrutits, 2 har fått erbjudande men tackade nej för att brukarna inte ville vara på korttidsboende, Övriga 3 har inte fått ett erbjudande än och väntar på erbjudande.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte få konsekvenser för barn och unga.

Forts. § 75

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott föreslår 2025-09-10 § 268, att rapporten över ej verkställda beslut inom 3 månader period april-juni 2025 läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Ej verkställda beslut inom 3 månader (Sol) period april-juni 2025.

Ej verkställda beslut inom 3 månader (LSS) period april-juni 2025.

Diagram ej verkställda beslut.

Tjänsteutlåtande 2025-08-20.

Protokollsutdrag, Socialnämndens arbetsutskott, 2025-09-10, § 268.

§ 76

Dnr SN 2025/000071-4

Boende och utskrivningsklara dagar 2025

Socialnämndens beslut

- Information om boende och utskrivningsklara dagar per 2025-08-20 läggs till handlingarna.

Ärendet

Varje tertiäl ska den aktuella situationen gällande beslut och väntetider till särskilt boende och korttidsboende redovisas.

Särskilt boende

Den 20 augusti 2025 fanns det 49 beslut om särskilt boende som inte var verkställda. Av besluten var 24 över tre månader, varav 10 tackat nej och efter ny bedömning är kvar i kön.

37 personer önskade centralt boende, 1 önskade Kristdala, 2 önskade Figeholm, 2 önskade Påskallavik, 1 önskade Bockara, 3 önskade Misterhult, 3 hade inget specifikt önskemål.

Den 20 augusti fanns det 2 beslut om särskilt boende med inriktning psykiatri som väntat över 3 månader som ej var verkställda.

Bostad med särskild service

Den 20 augusti fanns det 5 beslut om bostad med särskild service, 4 av dem har väntat över tre månader och ej var verkställda.

Korttidsboende

Den 20 augusti finns 7 beslut om korttidsboende inom LSS som ej var verkställda.

1 beslut har varit verkställt under en kortare period och avbröts sedan. 1 beslut har verkställts. 2 har fått erbjudande men tackade nej för att de inte vill vara på korttidsboende,

1 beslut har löpt ut utan att verkställs inom tre månader.

Övriga 3 är ej alls verkställda inom tre månader.

Inom SOL finns det 4 beslut om korttidsboende som ej var verkställda, 2 av dem har inte verkställts inom 3 månader.

Oskarshamns kommun har 27 korttidsplatser fördelade på Solbacka, Sjösidan och Dr Mobergs väg i Högsby.

Den 20 augusti används 12 platser för utredning och 15 platser upptas av brukare som har en korttidsplats i väntan på särskilt boende.

Växelboende

Den 20 augusti är det 10 individer som väntar på växelboende, samtliga har erbjudits tillfälliga veckor när tillfälliga lediga platser uppstått.

Den 20 augusti har Oskarshamns kommun 5 platser för växelboende.

För april har Oskarshamns kommun 71 utskrivningsklara dagar att betala; i maj 97, juni 75 och i juli 94.

Forts. § 76

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte få konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott föreslår 2025-09-10, § 269, att information om boende och utskrivningsklara dagar per 2025-08-20 läggs till handlingarna.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2025-08-20.

Lägesrapport boende och utskrivningsklara dagar.

Diagram boende och utskrivningsklara dagar.

Protokollsutdrag, Socialnämndens arbetsutskott, 2025-09-10, § 269.

§ 77

Dnr SN 2025/000014-12

Budgetuppföljning augusti, delårsbokslut

Socialnämndens beslut

1. Delårsbokslut med verksamhetsberättelse per sista augusti 2025 godkänns.

Ärendet

Månadsuppföljning, delårsbokslut per 31 augusti 2025 och årsprognos för 2025 har sammanställts för socialförvaltningen.

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunerna, både på kort och lång sikt, ha en god ekonomisk hushållning i sina verksamheter. Detta uppnås genom en ekonomi i balans med regelbundna uppföljningar och utvärderingar av verksamheterna. Enligt kommunens ekonomi- och verksamhetsstyrningsregler ska månadsuppföljningar göras löpande tillsammans med helårsprognoser. Styrelser och nämnder ska regelbundet följa upp utvecklingen av verksamheternas ekonomi. Månadsuppföljningarna ska beslutas av kommunstyrelsen.

Periodens händelser

Arbete med att få en budget i balans fortgår. Åtgärder för budget i balans hanteras som ett separat ärende.

Prognos 20250831

OMR	Budget ack	Utfall ack	Avvikelse	Budget helår	Prognos helår	Avvikelse
	2025-08	2025-08	ack budget-utfall	2025	2025-08	Helår Budg- Prog
130 Individ- och Familjeomsorg	79 110	82 081	-2 971	118 514	123 014	-4 500
131 Omr för funktionsnedsättning	130 169	140 941	-10 773	194 899	208 899	-14 000
132 Hälso- och sjukvård	47 603	46 708	895	70 932	69 932	1 000
133 Äldreomsorg	267 589	290 614	-23 026	403 895	433 895	-30 000
138 Förvaltningsledning SF	8 373	5 813	2 560	12 606	9 105	3 500
141 Nämnd SN	3 408	2 775	634	5 113	5 114	0
	536 252	568 933	-32 682	805 959	849 959	-44 000

Det finansiella målet är att verksamhetens nettokostnader ska uppgå till högst 100 %. Prognosen på 850 tkr motsvarar en avvikelse om 105%. I prognosen finns en beräknad semesterlöneskuld på 3, 4 mnkr. Viteskostnader för LSS ack aug uppgår till 1,3 mnkr och är bokförda under nämndens oförutsedda budgetmedel. Total prognos för viten uppgår i dagsläget till totalt 2,7 mnkr beräknas täckas av nämndens oförutsedda budgetpost motsvarande 2,7mnkr.

Förvaltningsledning prognostiserar ett överskott om +3,5 mnkr främst kopplat till statsbidrag för införandet av den nya socialtjänstlagen.

Individ- och familjeomsorgen (IFO) har ack augusti en avvikelse motsvarande -2,97 mnkr. Årsprognos -4,5 mnkr (fg. prognos 5 mnkr) baseras på placeringar gällande både barn och vuxna samt underskott gällande ekonomiskt bistånd.

Forts. § 77

Omsorg för personer med funktionsnedsättning (OF) har ack augusti en avvikelse om -10,7 mnkr Årsprognos -14 mnkr (fg prognos -8 mnkr) baseras på höga kostnader för placeringar, ökade kostnader på grund av dygnsvilan samt en ökad vårdtyngd på grund av flertalet multisjuka äldre personer inom OF. Boendestöd, korttids- och dagverksamheten har även dessa verksamheter ökat markant sista åren men inte tilldelats några utökade budgetmedel. Försämringen av prognosen beror på högre kostnader än beräknat under sommaren och en fördröjning av den ekonomiska effekten av planerade åtgärder på grund av att OF har flera vakanta chefstjänster.

Hälso-och sjukvårdsenhetens (HSE) har ack augusti en avvikelse om + 895 tkr. HSE beräknas redovisa ett överskott om +1 mnkr tack vare statsbidrag inom ramen för God och nära vård. Hjälpmedelsbudgeten visar dock ett betydande underskott.

Äldreomsorgen (ÄO) har ack augusti en avvikelse om -23 mnkr. Årsprognosen försämras från 20 mnkr i underskott till 30 mnkr i underskott. Kostnadsutvecklingen efter prognosen i maj förklaras av fler utskrivningsklara, högre kostnader än beräknat gällande semesterperioden, brist på särskilda boendeplatser, fler externa placeringar, ökade sjuklöner och övertid.

Vidtagna åtgärder

Socialförvaltningens prognos, -44 mnkr grundas på januari-augustis utfall, enhetschefernas uppskattning av kostnader som kan tillkomma under årets resterande period även uppskattningar gällande placeringskostnader och utskrivningsklara dagar från regionen. Åtgärder för budget i balans redovisas av respektive område men beräknas ge vissa ekonomiska effekter under hösten. Därav en förändrad avvikelse mot budget, men det är fortfarande tidigt att sätta en tillförlitlig prognos då verksamheterna har kommit olika långt med att vidta åtgärder. Att ändra bemanningen/schema tar tid innan det ger effekter. Det behöver finnas en förståelse och ett tålamod i att förändring tar tid i en stor organisation. En del i förändringen är också den rådande kulturen i förhållande till de krav och förväntningar som finns. I nuläget tilldelas bemanningen utifrån täthetsmått både inom ÄO och OF. Täthetsmåttan har använts under flera års tid och har inte utvärderats eller förändrats. Utifrån heltidsresa och dygnsvila har behovet av bemanning förändrats och täthetsmåttet är svårt att leva upp till. Heltidsresan innebär allas rätt till heltid vilket är svårt när täthetsmåttet genererar deltidstjänster. För att vara framgångsrik i arbetet med heltid som norm behöver behovet av bemanning ses över och utgå ifrån att säkerställa bemanning på helger. Det innebär att om samtliga anställda arbetar heltid uppstår en övertalighet delar av dagen. De arbetstidsvillkor som idag är beslutade försvårar nuvarande schemaläggning. Den mest effektiva resurshanteringen är att fördela arbetstiden jämnt över dygnet med lika långa pass dag, kväll och natt. Den rådande strukturen med flera små boenden försvårar ett effektivt användande av resurser. Det beror på att större boenden ger bättre möjlighet till samordningsvinster och därmed krävs färre medarbetare. Det är av vikt att se över de strukturella förutsättningarna gällande geografisk placering av särskilda boenden. Om ingen förändring görs behöver medel tillskjutas. Oskarshamn kommuns struktur gällande våra särskilda boenden uppskattas motsvara cirka 18 mnkr år 2025. I och med att en kö till särskilt boende uppkommit har medborgare i behov av plats vårdats i hemmet. I vissa fall har det inneburit utökad tid och bemanning för att de ska få den hjälp de har behov av i hemmet. De flesta som bor på våra boenden är multisjuka vilket medför en ökad vårdtyngd. Senaste åren har även ökade krav ställts på dokumentation och anhörigas krav på de anställda har också ökat. En utmaning är att verksamheternas behov av bemanning i kombination med att medarbetarna har längre arbetspass för att arbeta heltid gör att det vissa tider på dygnet är fler medarbetare i tjänst än vad brukarnas behov kräver. Det försvårar möjligheten att det ska vara kostnadsneutralt att gå från en deltidsorganisation till heltidsorganisation

Forts. § 77

Frisknärvaron

Målet är en frisknärvaro på 95 %. Frisknärvaron ack januari-juli motsvarar för socialförvaltningen en sjukfrånvaro om ack 7,7% Sjukfrånvaron redovisas för månaden innan den månad som budgetuppföljningen avser.

Statsbidrag

Socialförvaltningen söker bidrag som meddelas från Socialstyrelsen, Kammarkollegiet och kommunförbundet Kalmar län (regionala samverkans- och stödstrukturer RSS). Statsbidrag fördelas varje månad i samband med budgetuppföljning. Hittills i år har det återsökts ca 29 mnkr i statsbidrag.

Investeringsbudget

Socialförvaltningen har under året 4,7 mnkr i investeringsmedel och planering för användande av medel pågår inom respektive område. 2,1 mnkr av äldreomsorgens budgetmedel beräknas inte användas och avser inventarier för Zafiren samt inventarier till ny LSS gruppbostad.

Konsekvenser för barn och unga

Månadsuppföljningen gör det möjligt för verksamheterna att se de ekonomiska förutsättningarna för det som är kvar av året. Utifrån detta kan chefer ha kontroll på medelsanvändningen och vid behov omfördela tillgängliga medel på bättre sätt. Vid en svår ekonomisk situation behövs prioriteringar, dessa ska ses och bedömas från ett barnperspektiv. Om de ekonomiska förutsättningarna ändras kan det påverka servicen till medborgarna och i sin tur drabba barn och unga.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-09-18 att delårsbokslut med verksamhetsberättelse per sista augusti 2025 godkänns.

Dagens sammanträde

Socialchefen föredrar ärendet och svarar på frågor. Respektive områdeschef informerar om sina verksamheters budgetprognos.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Delårsbokslut Förvaltningsberättelse 2025 SN.

Uppföljning politiska inriktningar delår 2025.

Bildspel Driftuppföljning 250831.

Tjänsteutlåtande, 2025-09-18.

§ 78

Dnr SN 2025/000083-7

Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden beslutar att notera de pågående åtgärder som redovisas i åtgärdsplan för budget i balans som mottagna. Nämnden ska följa upp arbetet med åtgärdsplanen löpande och vid förslag om nya insatser ta beslut.
2. Redovisningen för konsulter såsom stöd i schemaläggning samt prognos för år 2025 godkänns.
3. Åtgärdsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.

Ärendet

Kommunstyrelsen gav socialnämnden 2025-03-25 § 58 i uppdrag att arbeta för att eliminera de negativa avvikelserna och öka fokus på kostnadskontrollen med beslut om en åtgärdsplan. Nämnden skulle återrapportera den beslutade åtgärdsplanen med syfte att få en ekonomi i balans vid kommunstyrelsens nästkommande sammanträde. Vid kommunstyrelsens sammanträde 2025-04-29 § 85 fattades det beslut om att socialnämnden ska komplettera åtgärdsplanen med beräknad tid för respektive åtgärd till kommunstyrelsens sammanträde i juni månad med en delredovisning i maj månad.

Socialförvaltningen har redovisat åtgärdsplanen på socialnämndens sammanträde 2025-05-21 och fick då i uppdrag att utreda tillkommande förslag. Socialnämnden har sammanställt sina tidigare ekonomiska redovisningar i form av en åtgärdsplan för att uppnå en budget i balans. I åtgärdsplanen framgår vilka åtgärder som är pågående, vilka ekonomiska konsekvenser dessa bedöms få, vilka konsekvenser/effekter de beräknas få på verksamhetens kvalitet samt tidsplan för respektive åtgärd.

Vid socialnämndens sammanträde 2025-06-16 § 50 beslutades om en åtgärdsplan som innehöll 14 beslutspunkter. Ett flertal punkter var utredningsuppdrag som redovisas som separata ärenden innevarande månad;

- Utredningsuppdrag gällande hantering av mat till äldre inom ordinärt boende, SN 2024/000186
- LOV inom hemtjänsten, SN 2019/000039
- Utreda införande av huschef, SN 2025/000134
- Konsekvensbeskrivning – digitala inköp i hemtjänsten, SN 2025/000132
- Översyn av riktlinjer för biståndsbedömning, SN 2025/000137

Utöver ovanstående beslutades om ett flertal verkställighetsuppdrag som hanteras inom ramen för åtgärdsplanen. Uppdrag gällande omorganisation av träffpunkterna redovisas i oktober.

I beslutspunkt 6 i ovanstående beslut fick förvaltningen i uppdrag att återrapportera till nämnd i samband med rapportering om åtgärdsplanen. Uppdraget till kommundirektören har lett till att en extern konsult har anlitats som kommer att bistå med en analys av socialförvaltningens organisering.

I beslutspunkt 11 fick socialchefen i uppdrag att redovisa kostnaderna för konsulter såsom stöd för schemaläggning. Redovisningen ska också innehålla en prognos för helåret 2025. Förvaltningen har haft en kostnad om 15 831 kronor för att genomföra en utbildning för chefer, planerare och fackliga ombud. Utbildningen finansierades genom tidigare erhållna statsbidrag. Planering pågår för ytterligare utbildningsinsatser riktade till medarbetare och eventuellt politiker under hösten och kostnaden är i nuläget oklar.

Forts. § 78

Konsekvenser för barn och unga

Barn och unga påverkas inte negativt av förslag till beslut.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-08-29, att socialnämnden beslutar att notera de pågående åtgärder som redovisas i åtgärdsplan för budget i balans som mottagna. Nämnden ska följa upp arbetet med åtgärdsplanen löpande och vid förslag om nya insatser ta beslut.

Redovisningen för konsulter såsom stöd i schemaläggning samt prognos för år 2025 godkänns.

Åtgärdsplanen överlämnas till kommunstyrelsen.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström föredrar ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans, september.

Bilaga 2. Socialnämndens åtgärdsplan för budget i balans, september.

Tjänsteutlåtande 2025-08-29.

Protokollsutdrag från socialnämnden, 2025-06-16, § 50.

Skickas till**För kännedom:**

Kommunstyrelsen

§ 79

Dnr SN 2024/000186-2

Konsekvensbeskrivning - Avveckling av varm matportion i ordinärt boende

Socialnämndens beslut

1. Insatsen matleverans tas bort från socialnämndens riktlinje från och med 2026-02-01.

Ärendet

Genom beslut i socialnämnden 2025-06-16 § 50 p 3 gavs socialchefen i uppdrag att ta fram en konsekvensbeskrivning om avveckling av varm mat inom hemtjänsten som biståndsbedömd insats.

Socialförvaltningens biståndshandläggare beviljar insatsen matleverans, till brukare inom ordinärt boende, utifrån beslutade riktlinjer. Förvaltningen har 410 beviljade insatser gällande matdistribution per den 30 juni 2025.

Tekniska kontoret distribuerar den varma matportionen utifrån beställningarna från hemtjänstpersonal. I snitt distribueras ca 250 portioner varje dag.

I befolkningsframskrivning framtagen för perioden 2023–2032 visas att antalet personer 80 år och äldre i Oskarshamn förväntas öka med cirka 25 procent. En ökad andel äldre i kommunen genererar att socialförvaltningen löpande måste arbeta med resursoptimering för att kompetensförsörja verksamheten. För att i framtid uppnå socialförvaltningens löften och intention i nya socialtjänstlagen från 1 juli 2025 måste nuvarande arbetssätt prövas utifrån evidensbaserad kunskap.

Socialförvaltningen har analyserat socialtjänstlagens skrivning och omvärldsbevakat olika kommuners hantering av insatsen matleverans för att pröva om behovet kan tillgodoses på annat sätt.

Kommunen står inför utmaningar då fler förväntas få behov av förvaltningens tjänster samtidigt som kompetensförsörjningen är svår. Socialförvaltningen behöver därför hitta nya arbetssätt som kan tillgodose enskildas behov av stöd. I Kammarrätten i Göteborgs dom, Mål nr 649–23, bedöms att brukarens behov kan tillgodoses på annat sätt än utifrån insatsen matleverans. Socialförvaltningen bedömer att det finns grund för att insatsen matleverans ordinärt boende kan tas bort. Enskildas behov kan tillgodoses på annat sätt genom inköp av färdiglagade måltider som erbjuds i dagligvaruhandeln.

Konsekvensbeskrivning – avveckling av varm matportion

Möjligheter

Genererar resursoptimering inför framtida demografi genom minskad administration kring insatsen matleverans:

- registrering i system
- hantering av matlistor
- hantering av leveranser
- leverantörskontakter
- avtalsuppföljning

Minskade leveranstransporter genererar mindre miljöpåverkan, vilket är ett delmål i Oskarshamn kommuns energi och klimatplan 2023–2028 för resor och transporter.

Forts. § 79

Minskat antal obetalda fakturor till Oskarshamn kommun. Obetalda fakturor år 2024 redovisades till 65 500 kronor.

Frigör kostnader avseende transportavtal med 3 330tkr (Indexreglerat).

Risker

Brukaren med beviljad insats av matleverans har inte möjlighet att tillgå en varm färdiglagad lunchmåltid.

Konsekvenser för barn och unga

Socialförvaltningens områden arbetar utifrån invånarens perspektiv och utifrån barn och ungas bästa. Förslag till beslut påverkar inte barn och unga.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-09-04 att insatsen matleverans tas bort från socialnämndens riktlinje från och med 2026-02-01.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att nämnden beslutar bifalla detsamma.

Peter Bohman (SD) reserverar sig mot beslutet och bifogar följande protokollsanteckning:

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att avveckla möjligheten till varm mat inom hemtjänsten. Vi menar att detta beslut innebär en allvarlig försämring av äldres vardag, trygghet och värdighet. Måltiden är ofta en av dagens viktigaste höjdpunkter för den som bor kvar hemma med stöd av hemtjänsten. Att frånta äldre möjligheten till varm mat riskerar att leda till ökad ensamhet, undernäring och försämrad hälsa. Oskarshamn äldre, som har byggt både vårt land och vår stad stark, förtjänar respekt och god omsorg – inte en sådan försämring. Att hänvisa till ekonomiska besparingar är inte tillräckligt skäl för att genomföra en åtgärd som så påtagligt drabbar de äldre. Den kortsiktiga ekonomiska vinsten riskerar dessutom att leda till ökade kostnader på sikt, genom ökade vård- och omsorgsbehov. Sverigedemokraterna anser att kommunen ska värna de insatser som bidrar till både fysisk hälsa och social livskvalitet för äldre. Därför kan vi inte ställa oss bakom beslutet.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande, 2025-09-04.

Hantering av mat till äldre inom ordinärt boende daterad 2025-08-21

Kammarrätten i Göteborg, Mål nr 649-23

Protokollsutdrag från socialnämnden, 2025-06-16, § 50.

Tidigare utredningar:

Framtagande av förslag på förfarande gällande Cook and Chill till ordinärt boende med insats matleverans, daterad 2023-11-15

Cook and Chill i ordinärt boende, daterad 2023-06-07

Upphandlingsrättsliga möjligheter, daterad 2023-05-19

Utredning mat till äldre, daterad 2021-12-02

Forts. § 79

Skickas till

För kännedom:

Områdeschef äldreomsorgen

För åtgärd:

Myndighetsenheten

§ 80

Dnr SN 2019/000039-50

Konsekvensbeskrivning - Lagen om valfrihetssystem LOV

Socialnämndens beslutsförslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktiges beslut 2021-12-06 § 186 om att införa LOV inom hemtjänsten i Oskarshamn kommun upphävs.

Ärendet

Genom beslut i socialnämnden 2025-06-16 § 50 p 10 fick socialchefen i uppdrag att färdigställa den pågående översynen av valfrihetssystemet enligt LOV inom hemtjänsten. Utredningen ska innehålla konsekvensbedömning avseende ekonomi, kvalitet, brukarperspektiv och administration, samt lämna förslag till ett eventuellt avvecklingsbeslut för att gå vidare med förslag till kommunfullmäktige.

Konsekvensbeskrivning/effektanalys för avveckling av LOV

Utifrån perspektiven:

- Ekonomi
- Kvalitet
- Brukarperspektiv
- Administration

Möjligheter med avveckling

Ekonomi

- Säkerställer möjligheter för kostnadskontroll av utförda insatser utifrån beviljad schablontid och stämplad utförd tid.

Hemtjänst i egen regi stämplar i snitt cirka 70 procent av beviljad schablontid. När privat utförare stämplar 100 procent av den beviljade schablontiden är hemtjänsten i privat regi cirka 30 procent dyrare än hemtjänst i egen regi. Schablontidens intention är att användas utifrån behov, förändrade behov eller dagsform hos brukaren som kan, inom schablontiden, generera mer eller mindre insatstid.

Kvalitet

- Möjliggör att stärka insyn för att säkerställa kvalitet i verksamheten.

Egenkontroller för egen regi kompletteras med vårt gemensamma uppdrag och kollegialt lärande. Insyn sker naturligt via gemensamma verksamhetssystem, arbetsprocesser och samverkansgrupper. Privat utförare kan endast kontrolleras via egenkontroller vilket anses vara bristfälligt för att säkerställa kvalitet för brukaren.

Brukarperspektiv

- Möjliggör att stärka insynen för att säkerställa patientsäkerhet.

Egenkontroller för egen regi kompletteras med vårt gemensamma uppdrag och kollegialt lärande. Insyn sker naturligt via gemensamma verksamhetssystem, arbetsprocesser och samverkansgrupper. Privat utförare kan endast kontrolleras via egenkontroller vilket anses vara bristfälligt för att säkerställa patientsäkerhet.

Forts. § 80

Administration

- Genererar möjligheter för resursoptimering inför framtida utmaningar utifrån demografin.

Risker med avveckling

Ekonomi

- Sämre möjligheter för stimulans till företagande i Oskarshamns kommun.

Kundunderlag i Oskarshamns kommun för LOV är lågt och anses inte vara tillräckligt för att främja intentionen att stimulera till företagande.

Kvalitet

- Minskad konkurrens för möjligheten till ökad kvalitet.

Uteblivna redovisningar av resultat och utfall från aktiva privat utförare har inte stimulerat till konkurrens för ökad kvalitet.

Brukarperspektiv

- Självbestämmande och möjligheten till valfrihet att kunna välja en privat utförare försvinner.

Sedan uppstart 2022-01-26 och fram till 2025-03-31 har 17 brukare genomfört ett kundval och valt privat utförare.

Administration

Resultat av analys påvisar inga risker.

Konsekvenser för barn och unga

Socialförvaltningens områden arbetar utifrån invånarens perspektiv och utifrån barn och ungas bästa. Förslag till beslut påverkar inte barn och unga.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-09-04 att kommunfullmäktiges beslut 2021-12-06 § 186 om att införa LOV inom hemtjänsten i Oskarshamns kommun upphävs.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström föredrar ärendet.

Andreas Englund (KD) yrkar avslag på förslaget.

Pontus Welin (L) yrkar avslag på förslaget.

Lena Fyhr (V) yrkar bifall till förslaget.

Ordförande yrkar bifall till förslaget.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag mot lagda avslagsyrkanden och finner att socialnämnden beslutar bifalla förvaltningens förslag.

Andreas Englund (KD) begär votering vilken genomförs med följande proposition: de som önskar bifalla förvaltningens förslag rösta ja, den som vill avslå förvaltningens förslag röstar nej.

Resultatet från voteringen visar sju Ja-röster och 4 Nej-röster och socialnämnden har därmed beslutat att bifalla förvaltningens förslag till beslut.

Forts. § 80

Resultat i votering § 80	Ja	Nej
Rolf Lindström (M)	X	
Göte Pettersson (M)	X	
Anita Hultgren (S)	X	
Maria Dahlberg Aldebert (S)	X	
Jörgen Johansson (S)	X	
Lars-Olof Johansson (S)	X	
Pontus Welin (L)		X
Peter Bohman (SD)		X
Andreas Englund (KD)		X
Lena Fyhr (V)	X	
Margareta Wolff (C)		X

Peter Bohman (SD) lämnar in följande protokollsanteckning:

Sverigedemokraterna reserverar sig mot beslutet att avveckla lagen om valfrihetssystem (LOV) inom hemtjänsten i Oskarshamns kommun. Att motivera en avveckling med lågt nyttjande är missvisande. Den låga andelen brukare som valt LOV beror snarare på att möjligheten inte synliggjorts eller marknadsförts i samma utsträckning som kommunens egna alternativ – inte på att behovet saknas.

Till och med de utredningar som finns i ärendet konstaterar att det i princip bara är de som redan valt en privat aktör som faktiskt känner till att möjligheten finns. Det är en stark indikation på att fler hade valt privata utförare om informationen hade varit tydligare. Vidare är det inte hållbart att använda enstaka aktörer som inte skött sig som argument för att ta bort hela valfrihetssystemet. Dåliga aktörer ska uteslutas, men äldres rätt att välja ska värnas. Att avveckla LOV på dessa grunder vore att straffa de äldre istället för att åtgärda problemen. Nationella undersökningar visar dessutom att stödet för valfrihet är mycket starkt – upp till 9 av 10 äldre vill själva kunna välja hemtjänstutförare. Oskarshamns äldre, som byggt vår kommun och vårt land starkt, förtjänar respekt och självbestämmande, inte inskränkningar. Sverigedemokraterna menar därför att kommunen borde utveckla och stärka LOV, inte avveckla det.

Andreas Englund (KD) lämnar följande protokollsanteckning:

Kristdemokraterna anser att valfrihet för äldre är en grundläggande princip. Det är för oss självklart att äldre personer, som öppnar sina hem för hemtjänst, också ska ha rätt att själva välja vilken utförare de vill släppa in. I Oskarshamns kommun har LOV aldrig fått en reell chans att fungera. Ersättningsnivåerna har satts så lågt att flera aktörer inte haft möjlighet att etablera sig och bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet. Dessutom har krav på kollektivavtal ställts, vilket inte är förenligt med lagen och därmed begränsat möjligheten för fler aktörer att delta. Vi menar därför att slutsatsen inte bör vara att avskaffa LOV, utan att vi i första hand borde gett systemet rimliga förutsättningar att fungera som det var avsett. För oss är det en rättighetsfråga – äldre ska själva få bestämma vilka aktörer som får komma in i deras hem och ge dem omsorg.

Pontus Welin (L) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi från Liberalerna yrkar avslag på förslaget om att avskaffa LOV inom hemtjänsten. LOV handlar om valfrihet och självbestämmande för den enskilde – att kunna välja mellan kommunal och privat utförare. Att avveckla LOV innebär att ta bort denna frihet och återigen göra brukarna helt beroende av kommunens egen regi. Det enda egentliga argumentet för avveckling är ekonomi. Men enligt den egna konsekvensbeskrivningen handlar det om marginella summor – i bästa fall 1–2 procent av det underskott man vill hantera. Det är varken en långsiktig eller hållbar lösning att sälja ut människors valfrihet till reapris. Att offra människors valfrihet och möjligheten till företagande för en så liten ekonomisk effekt är fel väg att gå.

Forts. § 80

Beslutsunderlag

SN 2019/000039–47 Uppföljning av valfrihetssystem LOV, Lagen Om Valfrihet, i hemtjänst
SN 2019/000039–47 Bilaga 1 Arbetsprocess valfrihetssystem
Valfrihetssystem i Vetlanda – utvärdering
Tjänsteutlåtande, 2025-09-04.
Protokollsutdrag från socialnämnden, 2025-06-16, § 50.

Skickas till

För åtgärd:

Kommunstyrelsen

§ 81

Dnr SN 2025/000134-1

Uppdrag - Utreda införandet av huschef

Socialnämndens beslut

1. Den nuvarande chefsstrukturen inom äldreomsorgen förblir oförändrad.

Ärendet

Genom beslut i socialnämnden 2025-06-16 § 50 p 7 fick förvaltningen i uppdrag att utreda införandet av en enhetschef per boende.

Förvaltningen har genomfört en utredning, för att ta del av den i sin helhet se bilaga 1.

Slutsatsen av utredningen konstaterar att det inte är de större husen som är mest kostnadsdrivande, därmed bör inte förändringar genomföras i ledningsstrukturer. I dagsläget arbetar det två enhetschefer per hus som i nära samarbete leder och bemannar samtliga enheter tillsammans. Det finns en farhåga i att ge olika mandat till dessa chefer, då de är kollegor som är vana att leda på lika villkor. Det skulle även innebära påfrestningar för samtliga medarbetare i dessa verksamheter då chefsbyten och otydlighet i ännu en ny organisation påverkar den kontinuitet som byggts upp.

Förvaltningen anser vidare att det inte finns behov av enhetschefer som ansvarar för hela hus, då strukturen bygger på en sektionschef som har helhetsbilden för samtliga särskilda boenden. Sektionschefen ansvarar för att styrning och ledning är effektiv och likvärdig, vilket utredningen i bilaga 1 redogör för.

Förvaltningsledningen är väl införstådd med vad som är kostnadsdrivande och lyfter dessa delar kontinuerligt till arbetsutskott och nämnd. Senast föregående år redovisades en rapport kring fokusområdet särskilt boende, som pekade på samma kostnadsdrivande faktorer som denna utredning. Inga av de kostnadsdrivande faktorerna är direkt förknippade med ledarskapet. Om syftet med förslaget är att skapa en effektivare styrning, föreslår förvaltningsledningen att tid och utrymme ska ges för att låta den nya befintliga ledningsstrukturen ta form. Förändringar tar tid att genomföra och äldreomsorgen behöver arbetsro för att arbeta fram effektiva arbetssätt som i sin tur ger önskade utfall i ekonomin.

Införandet av en enhetschef per hus bedöms inte som en lämplig åtgärd.

Konsekvenser för barn och unga

Förslaget bedöms inte få konsekvenser för barn och unga.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-09-04 att den nuvarande chefstrukturen inom äldreomsorgen förblir oförändrad.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström föredrar ärendet och svarar på frågor.

Andreas Englund (KD) yrkar bifall till förslaget.

Forts. § 81

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att socialnämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2025-09-04.

Bilaga 1 – Utredning.

Protokollsutdrag från socialnämndens sammanträde, 2025-06-16, § 50.

§ 82

Dnr SN 2025/000132-1

Konsekvensbeskrivning - Digitala inköp i hemtjänst

Socialnämndens beslut

1. Konsekvensbeskrivning för digitala inköp i hemtjänsten godkännes.

Ärendet

Genom beslut i socialnämnden 2025-06-16 § 50 p 4 gavs socialchefen i uppdrag att göra en konsekvensbeskrivning av att medarbetare inom hemtjänsten slutar att göra fysiska varuinköp som biståndsbedömd insats. Konsekvensbeskrivningen ska beskriva konsekvenserna av att inköpen istället görs via nätet.

I befolkningsframskrivning framtagen för perioden 2023–2032 visas att antalet personer 80 år och äldre i Oskarshamn förväntas öka med cirka 25 procent. Samtidigt blir konkurrensen om arbetskraften allt tuffare. Det krävs utbildade och engagerade medarbetare med rätt kompetens, på rätt plats, för att kvalitetssäkra utfört arbete inför framtidens demografi. Inköp är en insats som utifrån personal och kompetensförsörjning kan verkställas utifrån en digital lösning utan att brukaren förlorar delaktighet eller trygghet för insatsen.

År 2018 – 2019 genomfördes ett projekt gällande E-handel i hemtjänsten. Projektet hade endast ICA Maxi Oskarshamn som leverantör vilket inte främjade eget val av mataffär som brukaren brukar handla i. Leverantören hade inte i projektet möjlighet att skapa något system för kommunens brukare för att tillmötesgå äldres digitala utanförskap. Utanförskapet avsåg att årsrika medborgare ofta inte har exempelvis BankID, mailadress eller betalkort kopplat till näthandel vilket försvårar hanteringen av inköpet. I projektet med digitala inköp ökade den utförda tiden från 0,75 timmar till 1,17 timmar.

I hemtjänstgruppen Team City pågår en pilot med ombudshandel via Coop. En handlingslista upprättas av brukaren för inköpet precis som vid fysiska inköp. Om brukaren behöver hjälp med att upprätta listan stöttar en hemtjänstpersonal brukaren. Vid ombudshandel planerar planeraren in tid för online beställning, hämtning och hemtransport och eventuell upppackning av varor. Alla delar i insatsen utförs av hemtjänstpersonal. Hemtransport av varor samplaneras och kräver en hemtjänstbil. Som regel är de två personal som utför insatsen med hemtransport. Vid deluppföljning av projektet kan team City redovisa en resursoptimering. Beräkningen avser 15 brukare:

- 45 timmar i månaden med 15 medarbetare för fysiska inköp.
- 36 timmar i månaden för 8 medarbetare med ombudshandel.

Digitaliseringen genomsyrar helt vårt samhälle och är även ett faktum inom vård och omsorg. I allmän samhällsservice ökar utbudet av möjlighet att digitalt utföra inköp av livsmedel och få det levererat till dörr. Inom överskådlig framtid kan det tänkas att den pågående samhällsdigitaliseringen gällande digitala inköp ersätter kommunernas uppdrag.

Möjligheter med digitala inköp

Typ av insats	Ekonomi	Brukarperspektiv	Administration	Verksamhet
Ombudshandel	Resursoptimering inför framtida demografi.		Insatsen kan delas och planeras ut på fler professioner	Bättre fysisk arbetsmiljö.

			exempelvis planerare.	Exempel från projekt ombudshandel 2024–2025 beräknat på 15 brukare: 45 timmar i månaden med 15 medarbetare för fysiska inköp. 36 timmar i månaden för 8 medarbetare med ombudshandel.
Onlinehandel med stöd av hemtjänstpersonal	Möjligt att skapa samarbete med andra externa aktörer för stöd till brukaren, vilket är för kommunen en resursoptimering inför framtida demografi.	Ökar delaktigheten. Skapar trygghet genom att brukaren är med under hela inköpet.	Möjligt att skapa samarbete med andra externa aktörer för stöd till brukaren.	Bättre fysisk arbetsmiljö.
Onlinehandel Inom överskådlig framtid kan det tänkas att digitala inköp ersätter kommunernas uppdrag.	I den pågående samhällsdigitaliseringen kan digitala inköp ersätta kommunens uppdrag. Resursoptimering inför framtida demografi.	Självständighet.	Resursoptimering inför framtida demografi.	Resursoptimering inför framtida demografi.

Risker med digitala inköp

Typ av insats	Ekonomi	Brukarperspektiv	Administration	Verksamhet
Ombudshandel	Tillkommer en plockavgift per inköp och brukare. Ökat behov av bil vid hemleverans.	Kan endast välja Coop som butik. Brukare med betalningsanmärkningar kan inte utföra digitala ombudsinköp. Lokala erbjudanden och rabatter från butik kan ej erbjudas.	Ombudshandel kan endast erbjudas av Coop. Samtliga Coops butiker inom Oskarshamns kommun tillhandahåller inte portalen.	Långa avstånd för hemleverans utförd av hemtjänstpersonal. Samordning av hemleveranser försvårar att säkerställa kylkedjan.

Onlinehandel med stöd av hemtjänstpersonal	Butiker utan möjlighet till hemleverans genererar ökad insatstid samt behov av bil vid hemleverans.	Digitalt utanförskap. Kostnad för insatsen samt plockavgift och hemleverans. Brukare med betalningsanmärkningar kan inte utföra digitala inköp.	Kan inte hjälpa brukaren med Bank-Id, betalkort eller faktura.	Digitalt utförandeskap hos brukare kan skapa stress hos medarbetaren i och med ökad tid för insatsen. Exempel från projekt E-handel i hemtjänst 2019 ökade tiden från 0,75 till 1,75 per insats och brukare med behov av stöd. Inkluderar hemleverans i insatsen kan samordning av hemleveranser försvårar att säkerställa kylkedjan.
Onlinehandel Inom överskådlig framtid kan det tänkas att digitala inköp ersätter kommunernas uppdrag.	Digitalt utanförskap Kostnad för insatsen samt plockavgift och hemleverans. Brukare med betalningsanmärkningar kan inte utföra digitala inköp.			

Konsekvenser för barn och unga

Socialförvaltningens områden arbetar utifrån invånarens perspektiv och utifrån barn och ungas bästa. Förslag till beslut påverkar inte barn och unga.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-09-04 att konsekvensbeskrivning för digitala inköp i hemtjänsten godkännes.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström föredrar ärendet.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att socialnämnden beslutar bifalla detsamma.

Forts. § 82.

Beslutsunderlag

Digitala inköp i hemtjänsten.

Tjänsteutlåtande, 2025-09-04.

Protokollsutdrag från socialnämnden, 2025-06-16, § 50.

§ 83

Dnr SN 2025/000027-8

Budgetpaket 2026 och VP 2027-2029

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningens förslag till drift- och investeringsbudget 2026 och verksamhetsplan med löften 2027 – 2029 godkänns och överlämnas som socialnämndens förslag till kommunfullmäktige för fastställande.
2. Förvaltningens förslag till taxor och avgifter 2026 godkänns och överlämnas som socialnämndens förslag till kommunfullmäktige för fastställande.
3. Förvaltningens förslag till nya prioriteringar för 2026 – 2029 godkänns och överlämnas som socialnämndens förslag till kommunfullmäktige för fastställande.
4. Förvaltningens förslag till konsekvensbeskrivning utifrån tilldelad ram samt icke beviljade prioriteringar godkänns och överlämnas som socialnämndens konsekvensbeskrivning till kommunfullmäktige.
5. Förvaltningens förslag till svar på hemställan godkänns och överlämnas till budgetberedningen som nämndens svar på hemställan.

Ärendet

Budgetpaketet för 2026 och verksamhetsplan 2027–2029 omfattar flera delar. Socialnämnden ska besluta om verksamhetsplan samt drift- och investeringsbudget, fastställa taxor och avgifter för 2026, samt lämna yttrande över bildningsnämndens hemställan om korttidstillsyn för ungdomar över 12 år. Därutöver redovisas konsekvenserna av den tilldelade budgetramen och av att föreslagna prioriteringar inte beviljas. Nya prioriteringar som tillkommit efter vårens budgetprocess redovisas och föreslås fastställas. Syftet är att ge en helhetsbild av nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga förutsättningar inför kommunfullmäktiges slutliga budgetbeslut.

Bakgrund

Socialnämnden står inför ökade behov till följd av demografi, högre vårdtyngd och mer komplexa ärenden. Samtidigt upphör tillfälliga statsbidrag från 2026. För att upprätthålla lagstadgad kvalitet, arbetsmiljö och nämndens löften krävs prioriteringsutökningar på totalt 36 mkr. Vid sammanträde i socialnämndens arbetsutskott 2025-09-10 föreslog förvaltningen prioriteringar med totalt 65,5 mkr. Efter mötet har ekonomiavdelningen förtydligat anvisningarna avseende budgetmodellen så att pågående fokusområden inte ska tas upp som prioritering. Utöver fokusområdena har förvaltningen även tagit bort prioriteringen avseende utskrivningsklara dagar eftersom målsättningen är att minimera avgiften. Förvaltningen har därför reviderat totalsumman till 36 mkr.

Socialnämndens redovisning av prioriteringsbehov inför budget 2026 bygger på SKR:s prislappsmodell, där nya prioriteringar definieras som behov som uppstår till följd av förändrad volym, struktur eller vårdtyngd. Enligt SKR:s vägledning kan prioriteringar göras för att:

- kompensera för ökade eller förändrade behov, exempelvis till följd av demografi, vårdtyngd eller nya brukare
- höja ambitions- eller kvalitetsnivå, där politiken önskar satsa på utveckling.

Modellen används aktivt i budgetprocesser för att tydliggöra vad som är en nödvändig resursförstärkning och vad som bör lösas med effektivisering eller omställning inom befintlig ram. Förvaltningen har följt denna modell i sitt arbete och har därför avgränsat redovisningen av nya prioriteringar till faktiska behovsökningar, exempelvis:

- Volymökning inom hemtjänst (antal timmar och brukare)

Forts. § 83

- Ökad vårdtyngd, dubbelbemanning och sjukvårdsinsatser i hemmet
- Strukturella faktorer såsom geografi och låg andel brukartid
- Demografiska effekter på särskilt boende och personalförsörjning

När det gäller IFO:s placeringskostnader, handlar behovet om ett fortsatt högt kostnadsläge till följd av svårighetsgrad i målgruppen, brist på externa vårdformer och en fortsatt hög efterfrågan på heldygnsvård.

Även om insatser pågår för att begränsa kostnaderna inom IFO, krävs sannolikt ett temporärt tillskott för att hantera nivåskillnaden mot ram under omställningsperioden. Därför redovisas även dessa som prioriteringsbehov, men med annan karaktär än mer volymbaserade eller strukturella behov inom äldreomsorgen. Om placeringar i IFO inte längre täcks av prislappsmodellen men samtidigt inte kan undvikas, då måste dessa täckas genom politiska prioriteringar – annars står vi inför underfinansierad lagstyrd verksamhet.

Socialnämndens taxor och avgifter 2025

Nämnden och förvaltningens taxor och avgifter ses årligen över och anger hur mycket det kostar för medborgaren att använda förvaltningens tjänster. Taxor och avgifter uppräknas årligen enligt det aktuella årets prisbasbelopp, omsorgsprisindex (OPI), kommunals löneavtal eller med hänvisning till annan myndighets avgiftshöjning såsom Försäkringskassan. Kostnader för måltider följer tekniska kontoret.

Taxor och avgifter som inleds med frågetecknen (?) kommer att uppdateras enligt hänvisat index och framgår i taxan eller avgiftens löpande text. I parentes framgår det innevarande årets avgift, det vill säga 2025 års avgifter. Det är utifrån året 2025 som taxor och avgifter för året 2026 uppräknas. Förändringarna framgår i bifogat dokument.

Budgetpaketet för 2026–2029 omfattar driftbudget, investeringsbudget, kända händelser samt nämndens löften.

- **Driftbudget:** Den tekniska ramen för 2026 uppgår till 786,5 mnkr. För att täcka faktiska kostnader och upprätthålla kvalitet krävs prioriteringsutökningar om 36 mnkr.
- **Prioriteringar:** De största posterna avser strukturkostnader för små särskilda boenden, ökade kostnader inom LSS och IFO-placeringar samt ökade behov av hjälpmedel.
- **Uteblivna prioriteringar:** Finansiering av läkemedelsautomater (0,61 mnkr) föreslås kvarstå. Om finansiering inte beviljas innebär det förlorade effektiviseringsvinster och minskad trygghet för brukarna. Zafiren tas upp i kommande års budgetarbete.
- **Investeringsbudget:** År 2026 omfattar 7,9 mnkr, främst för reinvesteringar och anpassningar i befintliga verksamheter. På längre sikt planeras nytt äldreboende (2028).
- **Löften:** Prioriteringarna är direkt kopplade till nämndens löften om trygghet, respektfullt bemötande, kontinuitet och tillgänglighet.

Konsekvenser för barn och unga

IFO:s underskott (ca 5–7 mnkr) riskerar fler externa placeringar, försämrad kontinuitet och högre belastning på familjer. Inom LSS kan barn och unga drabbas av längre väntetider på korttidsboende och korttidsstillsyn. Vid minskad budgetram riskerar service till medborgarna att minska, vilket kan påverka

Forts § 83

Ärendets behandling

Efter samråd med ekonomiavdelningen lägger socialförvaltningen fram ett nytt förslag i tjänsteutlåtande, 2025-09-18, enligt följande:

- Förvaltningens förslag till drift- och investeringsbudget 2026 och verksamhetsplan med löften 2027 – 2029 godkänns och överlämnas som socialnämndens förslag till kommunfullmäktige för fastställande.
- Förvaltningens förslag till taxor och avgifter 2026 godkänns och överlämnas som socialnämndens förslag till kommunfullmäktige för fastställande.
- Förvaltningens förslag till nya prioriteringar för 2026 – 2029 godkänns och överlämnas som socialnämndens förslag till kommunfullmäktige för fastställande.
- Förvaltningens förslag till konsekvensbeskrivning utifrån tilldelad ram samt icke beviljade prioriteringar godkänns och överlämnas som socialnämndens konsekvensbeskrivning till kommunfullmäktige.
- Förvaltningens förslag till svar på hemställan godkänns och överlämnas till budgetberedningen som nämndens svar på hemställan.

Dagens sammanträde

Cecilia Ekberg föredrar ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag mot socialnämndens arbetsutskotts förslag och finner att socialnämnden beslutar förvaltningens förslag.

Beslutsunderlag

SN verksamhetsplan 2026 samt VP 2027–2029.

Yttrande hemställan korttidstillsyn LSS.

Handlingsplan gällande uteblivna prioriteringar.

Taxor och avgifter 2026 SN.

Tjänsteutlåtande, 2025-09-04.

Tjänsteutlåtande, 2025-09-18.

Protokollsutdrag socialnämndens arbetsutskott, 2025-09-10, § 275.

Skickas till

Budgetberedningen

§ 84

Dnr SN 2025/000027-7

Delrapportering av fokusområde

Socialnämndens beslut

1. Delrapportering av fokusområdena hemtjänst och personlig assistans godkänns.
2. Delrapporten överlämnas till kommunstyrelsen som underlag i det fortsatta budgetarbetet.

Ärendet

Socialnämnden har beslutat att särskilt analysera hemtjänst och personlig assistans som fokusområden. Syftet är att fördjupa förståelsen för kostnadsutvecklingen och skapa ett bättre underlag för framtida prioriteringar. Denna delrapport redovisar nuläget. En första delrapportering görs i september och slutrapportering av fokusområdet tillsammans med föreslagna prioriteringar redovisas vid socialnämndens sammanträde i december.

Bakgrund

Delrapportering Hemtjänst

Hemtjänsten utgör cirka 38 procent av äldreomsorgens kostnader och är därmed avgörande för nämndens ekonomi. Analysen visar att hemtjänstkostnaderna i Oskarshamn ligger högre än riket men i nivå med jämförelsekommunerna.

Orsaker till höga kostnader

- Strukturella faktorer: hög andel äldre, geografiskt spridd bebyggelse.
- Organisatoriska faktorer: effekter av heltidsresan och dygnsviloregler, höga vikariekostnader och rekryteringssvårigheter.
- Vårdtyngd: fler med omfattande behov bor kvar hemma i stället för i särskilt boende, vilket kräver mer dubbelbemanning och ökar kostnaderna.

Ekonomi och konsekvenser

Bedömt behov av tillskott är cirka 25 mnkr år 2026 för att nå en rimlig ram. Utan förstärkning riskerar återkommande underskott, försämrad kontinuitet och svårigheter att uppfylla nämndens löften om trygghet och kvalitet.

Delrapportering personlig assistans

Kostnaden för personlig assistans i Oskarshamn ligger över både rikets nivå och jämförbara kommuner. År 2023 uppgick kostnaden till 1 615 kronor per invånare (riket 1 269 kr, jämförelsekommuner 1 388 kr).

Utmaningar

- Bemanning: höga bemanningskostnader
- Regelverk: behov som uppstår efter 65 år faller ofta över på hemtjänsten, vilket kan leda till ökade kostnader.
- Välfärdsbrottslighet: området är särskilt utsatt eftersom det involverar kommunen, Försäkringskassan, privata utförare och enskilda assistenter.

Pågående arbete

- Förbättrad uppföljning och struktur för ökad kontroll.
- Benchmarking med andra kommuner för att analysera organisering, arbetsfördelning och bemanning.

Forts. § 84

- Utvecklat arbete mot välfärdsbrott.

Ekonomi och konsekvenser

Behov av tillskott bedöms i slutrapporten.

Utan förstärkning riskerar ökade kostnader att belasta andra delar av omsorgen, särskilt hemtjänsten.

Konsekvenser för barn och unga

En fortsatt ansträngd ekonomisk situation i socialförvaltningen kan påverka hela nämndens verksamhet. Minskade resurser riskerar att leda till neddragningar av service som även kan drabba barn och unga negativt, exempelvis genom minskad tillgång till stödinsatser eller längre väntetider. Det är därför viktigt att konsekvenser för barn och unga alltid vägs in i de prioriteringar som görs.

Ärendets behandling

Socialnämndens arbetsutskott föreslår 2025-09-10, § 276, att delrapportering av fokusområdena hemtjänst och personlig assistans godkänns. Delrapporten överlämnas till kommunstyrelsen som underlag i det fortsatta budgetarbetet.

Dagens sammanträde

Cecilia Wahlström och Admir Robovic föredrar ärendet och svarar på frågor.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att socialnämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Fokusområde hemtjänst delrapport.

Ordlista nyckeltal tolkning.

Fokusområde personlig assistans.

Tjänsteutlåtande 2025-09-08.

Protokollsutdrag socialnämndens arbetsutskott 2025-09-10, § 276.

Skickas till

Budgetberedningen

§ 85

Dnr SN 2025/000109-2

Socialnämndens remissvar avseende Regional utvecklingsstrategi

Socialnämndens beslut

1. Förvaltningens svar på remissen gällande Regional utvecklingsstrategi antas som socialnämndens yttrande.

Ärendet

Region Kalmar län har under 2024–2025 arbetat med en revidering av den befintliga strategin, som beslutades av regionfullmäktige 2022. Den reviderade strategin "Klimat att växa i – Regional utvecklingsstrategi – Kalmar län med utblick mot 2040" har skickats på remiss till Oskarshamns kommun. Kommunstyrelsen har skickat remissen internt och önskar svar från respektive nämnd.

Underlaget har granskats utifrån eventuella konsekvenser för socialnämndens verksamhet. Förvaltningen anser att många delar väl överensstämmer med det arbete som bedrivs kopplat till omställningen inom Nära vård och ny socialtjänstlag. De kraftsamlingsområden som har identifierats bedöms relevanta för viktiga prioriteringar framåt.

Socialförvaltningen har inget att erinra mot innehållet i strategin.

Konsekvenser för barn och unga

Innehållet i strategin bedöms ha tagit hänsyn till länets barn och unga på ett bra sätt.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-09-18 att förvaltningens svar på remissen gällande Regional utvecklingsstrategi antas som socialnämndens yttrande.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att socialnämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Klimat att växa i – Regional utvecklingsstrategi Kalmar län – med utblick mot 2040.
Tjänsteutlåtande 2025-09-18.

Skickas till

För åtgärd:

Kommunstyrelsen

§ 86

Dnr

Socialchefen informerar

Socialnämndens beslut

1. Informationen noteras som mottagen.

Ärendet

Lex Sarah från Humana

Under sommaren inkom information om att företaget Humana har gjort en lex Sarah anmälan avseende en assistansberättigad i kommunen. Ingen vidare information har inkommit i ärendet.

Lex Sarah kommunen

Socialförvaltningen har gjort två lex Sarah utredningar avseende brukare inom den kommunala verksamheten. Båda ärendena har utretts och avslutats då bedömning har gjorts att missförhållandena som uppstått inte varit så allvarligt som medför anmälan till IVO.

Dom Förvaltningsrätten

Förvaltningsrätten har gjort avslag på IVOs ansökan om vite med hänvisning till den nya socialtjänstlagen.

Dom från Kammarrätten

Kammarrätten har inte meddelat prövningstillstånd i de ärenden som socialnämnden har överklagat. Beslutet kommer att överklagas till Högsta förvaltningsdomstolen.

Utbildning

Under vecka 35 – 46 genomförs en stor utbildningsinsats för samtliga tillsvidareanställda inom hemtjänsten i etik och bemötande. Utbildningen finansieras av Äldreomsorgslyftet.

Granskning

På uppdrag av kommunens revisorer genomförs en granskning av LSS-verksamheten och resultat presenteras i december.

IT Café

Under hösten genomförs tre IT-caféer i samverkan med biblioteket och studieförbundet Vuxenskolan.

Tillsyn

Arbetsmiljöverket planerar att besöka placeringsenheten och utredningsenheten på IFO för tillsyn gällande hot och våld.

Uppsökande verksamhet

Den 19 deltog Träffpunkterna/ uppsökande verksamhet i en frågestund via SKR för att informera om vår uppsökande verksamhet. Det finns ett stort intresse för hur Oskarshamn kommun har jobbat med frågan att bryta ofrivillig ensamhet.

Nya socialtjänstlagen

Socialchefen har hållit en information på kommunfullmäktiges senaste sammanträde om den nya socialtjänstlagen och har även blivit om bedd att tala på Majblommans årsmöte om samma ämne.

Dagens sammanträde

Ordförande föreslår att informationen noteras som mottagen och finner att socialnämnden bifaller detsamma.

§ 87

Dnr

SEKRETESS - Nedläggning av faderskap

Socialnämndens beslut

1. Faderskapsutredningen gällande sekretess, läggs ner enligt 7 § 2 kap föräldrabalken.

Ärendet

Enligt 2 kap 7 § föräldrabalken får socialnämnden lägga ner en påbörjad utredning om faderskapet, om det visar sig omöjligt att få de upplysningar som behövs för bedömning av faderskapsfrågan samt att det framstår som utsiktslöst att försöka få faderskapet fastställt av domstol. Nedläggning ska endast ske i undantagsfall då det är viktigt att faderskapsutredningar i möjligaste mån slutförs utifrån barns rätt till sitt ursprung.

Ärendets behandling

Socialförvaltningen föreslår i tjänsteutlåtande 2025-08-21 att faderskapsutredningen gällande sekretess, läggs ner enligt 7 § 2 kap föräldrabalken.

Dagens sammanträde

Ordförande ställer proposition på förvaltningens förslag och finner att socialnämnden beslutar bifalla detsamma.

Beslutsunderlag

Tjänsteutlåtande 2025-08-21